

Arbeidsmarkedet nå – februar 2008

"Arbeidsmarkedet nå" er et månedlig notat fra Statistikk og utredning i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Johannes Sørbo, Johannes.Sorbo@nav.no, 27. februar 2008.

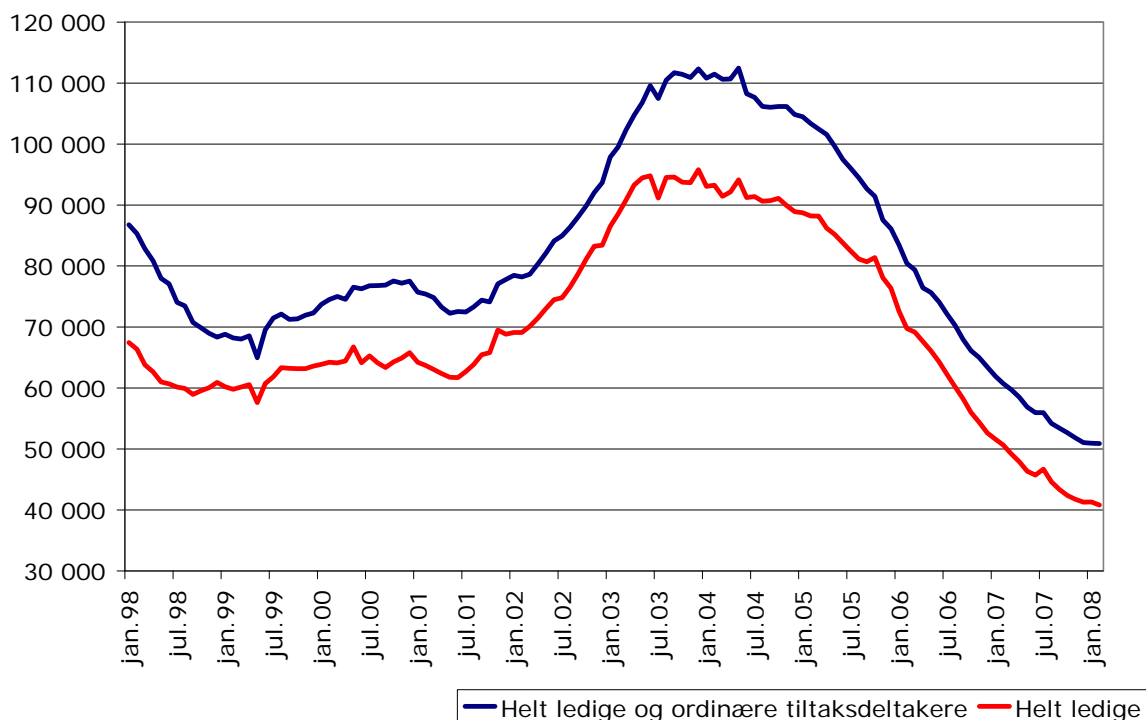
Utflating i arbeidsledigheten

Sesongjusterte tall viser at arbeidsledigheten ble redusert med 500 personer den siste måneden. Summen av helt ledige og ordinære tiltaksdeltakere var imidlertid stabil. Mens arbeidsledigheten i 2007 gikk ned med i underkant av 1 000 personer i gjennomsnitt per måned, har den de siste fire månedene gått ned med om lag 400 personer i måneden, og de siste to månedene med om lag 200 personer per måned. Det ser dermed ut til at arbeidsledigheten er i ferd med å flate ut på et svært lavt nivå.

Ved utgangen av februar var det registrert 42 000 helt ledige hos NAV, noe som tilsvarer 1,7 prosent av arbeidsstyrken. Dette er en nedgang på 10 100 personer (-19 %) fra februar i fjor.

Tilgangen på ordinære arbeidssøkere er fortsatt på et svært lavt nivå, samtidig som tilgangen på ledige stillinger holder seg høyt. Det er derfor ingen klare tegn på at vi har nådd et vendepunkt på arbeidsmarkedet.

Figur 1. Utviklingen i antall registrerte helt ledige og summen av ordinære tiltaksdeltakere og helt ledige. Sesongjusterte tall. Januar 1998-februar 2008.

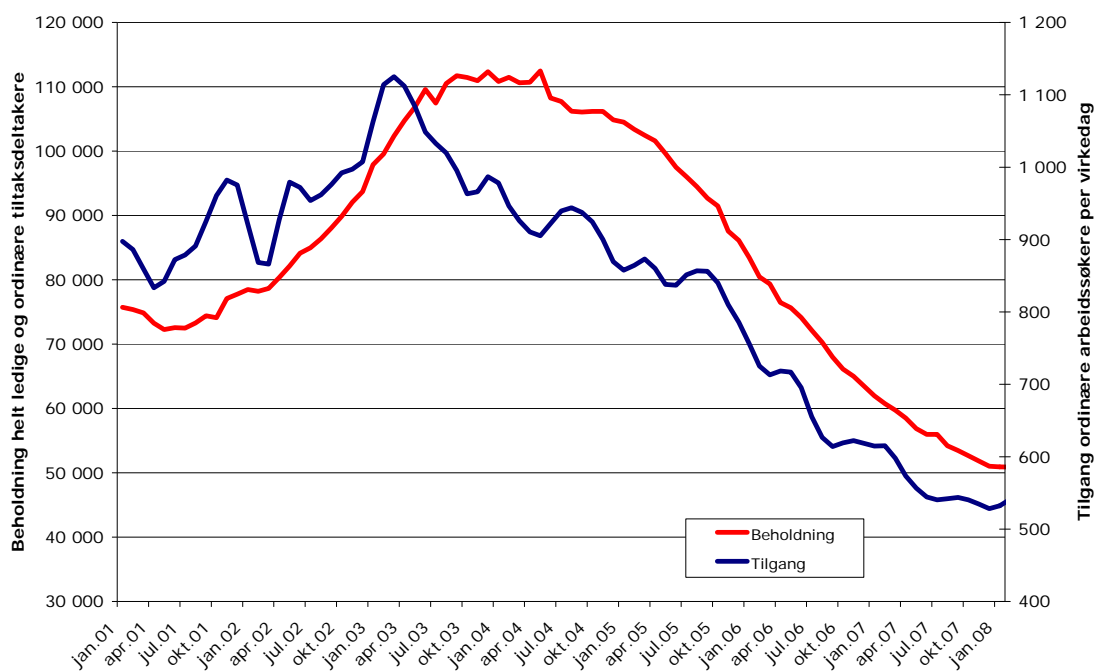
Kilde: NAV

Få nye arbeidssøkere meldt til NAV

Tilgangen på ordinære arbeidssøkere har det siste halvåret vært stabilt på et rekordlavt nivå. Dette kan tyde på at potensialet for ytterligere nedgang i tilgangen av ordinære arbeidssøkere er lite, og at nedgang i arbeidsledigheten derfor må komme gjennom kortere varighet blant de arbeidsledige. Det

siste året er det arbeidsledige med arbeidssøkervarighet mellom ett og to år som har hatt den største nedgangen i arbeidsledigheten.

Figur 2: Tilgang av ordinære arbeidssøkere per virkedag, beholdning av summen av helt arbeidsledige og ordinære tiltaksdeltakere. Sesongjusterte tall. Trend. Januar 2001-februar 2008.

Kilde: NAV

Fortsatt høy etterspørsel etter arbeidskraft

Tilgangen på ledige stillinger har gått noe ned de siste par månedene, justert for vanlige sesongsvingninger, men er fortsatt på et høyt nivå historisk sett. Innen bygg og anlegg ble det i februar utlyst færre stillinger enn i februar i fjor. Også i november, desember og januar var det færre ledige stillinger i bygge- og anleggsyrkene enn ett år tidligere. Dette kan tyde på at etterspørselen etter arbeidskraft er blitt litt svekket innenfor denne yrkesgruppen.

Figur 3: Tilgang ledige stillinger per virkedag. Stillinger utlyst i media, registrert av arbeidsgiver på nav.no eller meldt til NAV. Sesongjusterte tall. Trend. Januar 2001-februar 2008.

Kilde: NAV

Den økonomiske utviklingen internasjonalt

Det er nå tegn til resesjon i USA. Veksten i bruttonasjonalproduktet var på svake 0,6 prosent i 4.kvartal, regnet som årlig rate. Arbeidsmarkedet viser klare svakhetstegn, med en svak utvikling i sysselsettingen og økt tilgang på nye arbeidsledige. Fallet i boligprisene har naturlig nok ledet til et fall også i boligbyggingen. Forbrukertilliten er på et svært lavt nivå og bedrifter innen både industri og tjenesteproduksjon er nå mer pessimistiske om fremtiden, og melder til dels om investeringskutt. For å prøve å unngå en resesjon har sentralbanken satt renten ned til tre prosent og myndighetene lagt fram en skattepakke for å stimulere økonomien.

Nedgangstider i USA har normalt gitt nedgangstider også i Europa. Arbeidsmarkedet i Euroområdet er imidlertid fortsatt godt, og arbeidsledigheten er nå på sitt laveste nivå på 25 år. Det er også sterk vekst i tysk industri, hvor ordreinngangen har økt med 10 prosent det siste året. Sterk Euro, høy inflasjon og dårligere utsikter for eksport bidrar imidlertid til større usikkerhet knyttet til utviklingen fremover.

Den økonomiske veksten i Kina har vært formidabel de siste årene. Myndighetene har derfor strammet inn pengepolitikken av frykt for overoppheting av økonomien. Til tross for dette er inflasjonen fortsatt på 7 prosent, som er det høyeste nivået på 11 år. Det er derfor grunn til å vente ytterligere innstramminger i tiden som kommer. Tall fra 4.kvartal 2007 viser at den økonomiske veksten har dempet seg noe, men BNP steg likevel med 11,2 prosent fra året før.

Den sterke veksten i Kina og andre fremvoksende økonomier gjør trolig at den svake utviklingen i USA har mindre effekt på verdensøkonomien enn det som tidligere var tilfellet.

Utviklingen i norsk økonomi

Veksten i norsk økonomi var svært sterk gjennom 2007. Bruttonasjonalproduktet for Fastlands-Norge økte med 6,0 prosent i løpet av året, noe som er den største veksten siden 1971. Veksten var bredt basert og fant sted både i vare- og tjenesteproduksjon.

Den sterke økonomiske veksten har resultert i en kraftig vekst i sysselsettingen. I følge tall fra AKU økte sysselsettingen med 81 000 fra 2006 til 2007. Veksten var spesielt sterk mot slutten av året, og økte med 30 000 fra september til desember. Arbeidsledigheten gikk i følge AKU ned til 2,4 prosent i denne perioden. Tallene fra Statistisk sentralbyrå viser dermed at vi gikk inn i 2008 med et svært høyt trykk i norsk økonomi.

I følge Teknisk beregningsutvalg var lønnsveksten på 5,4 prosent i 2007. Dette er den høyeste lønnsveksten siden 2002. Det stramme arbeidsmarkedet med sterk vekst i etterspørselen etter arbeidskraft og stor mangel på arbeidskraft innen flere yrkesgrupper, gjør at lønnsveksten trolig vil bli høyere i år.

Høy kapasitetsutnyttning, mangel på arbeidskraft og lavere internasjonal etterspørsel gjør at optimismen nå er noe lavere innen industrien enn det den har vært de siste årene. Tall fra 4.kvartal 2007 tyder imidlertid på en fortsatt sterk vekst i investeringene innen industrien i 2008, og ordreservene var i samme periode 40 prosent høyere enn i 4.kvartal 2006.

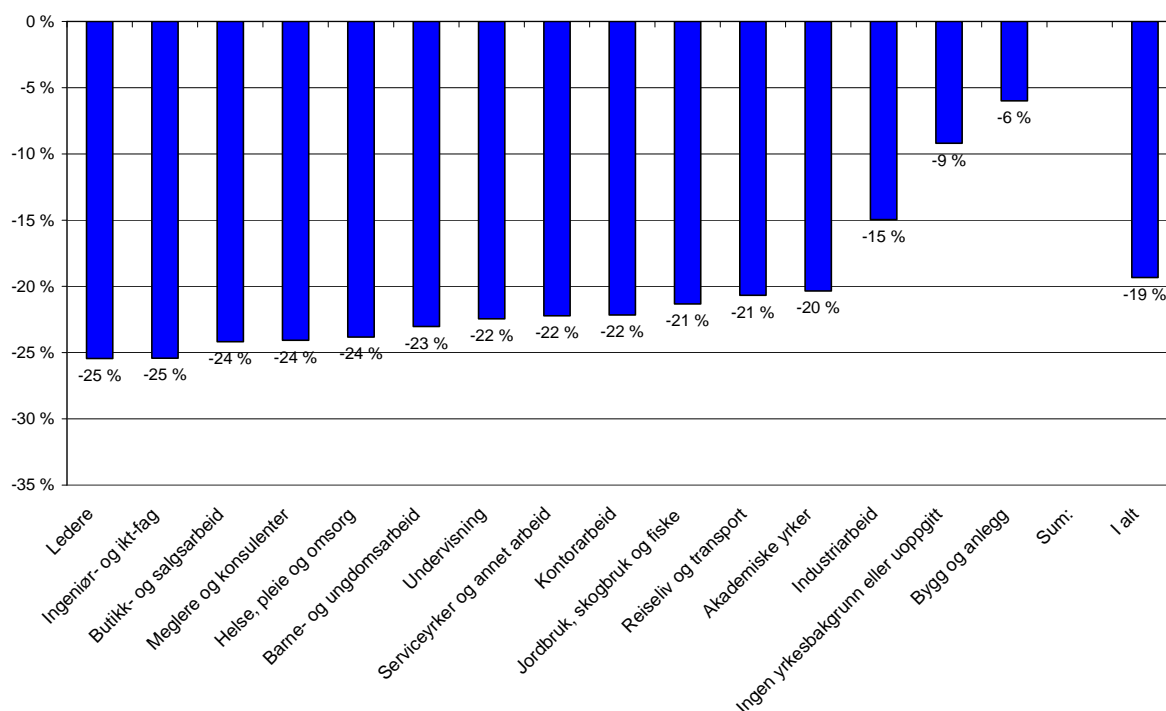
Lavt rentenivå, god reallønnsvekst og høy vekst i boligprisene har gitt svært høye boliginvesteringer de siste årene. Det siste året har imidlertid investeringene flatet ut og gått noe ned. Det økte rentenivået, sammen med nedgangen i boligprisene den siste tiden, gjør trolig at nivået på boliginvesteringene vil dempes noe i tiden som kommer.

Nedgang i arbeidsledigheten for alle yrkesgrupper

Arbeidsledigheten går ned for alle yrkesgrupper sammenlignet med ett år tidligere. Størst nedgang har det vært innen ingeniør- og ikt-fag og for ledere (-25 %). Innen bygg og anlegg viser sesongjusterte tall en liten økning i arbeidsledigheten de siste månedene. I forhold til februar i fjor er imidlertid arbeidsledigheten fortsatt seks prosent lavere.

Lavest arbeidsledighet er det innen undervisning og for ledere med 0,6 prosent av arbeidsstyrken. Arbeidsledigheten er høyest innen reiseliv og transport (2,6 %).

Figur 4: Prosentvis endring i antall registrerte ledige etter yrkesbakgrunn. Februar 2007-februar 2008.

Kilde: NAV

Ingeniør- og ikt-fag

Ingeniør- og ikt-fag har hatt den sterkeste nedgangen i arbeidsledigheten det siste året. Størst har nedgangen vært for ikt-yrker (-28 %), og spesielt systemutviklere og programmerere (-31 %), men også for sivilingeniører, sivilarkitekter og lignende har det vært en sterk nedgang (-24 %).

Bygg og anlegg

Dette er den yrkesgruppen som har hatt den minste nedgangen i arbeidsledigheten det siste året. For yrker som rørleggere, tømrere og stillasbyggere har det vært en klar økning i ledigheten, samtidig som tilgangen på ledige stillinger har gått ned. Samlet har likevel arbeidsledigheten gått ned med fem prosent for bygge- og anleggsyrker det siste året.

Industriarbeid

Det siste året har arbeidsledigheten gått ned 15 prosent for personer med bakgrunn innen industriarbeid. Nedgangen har vært størst for automatikere og elektriske montører (-25 %) og hjelpearbeidere innen industrien (-23 %).

Undervisning

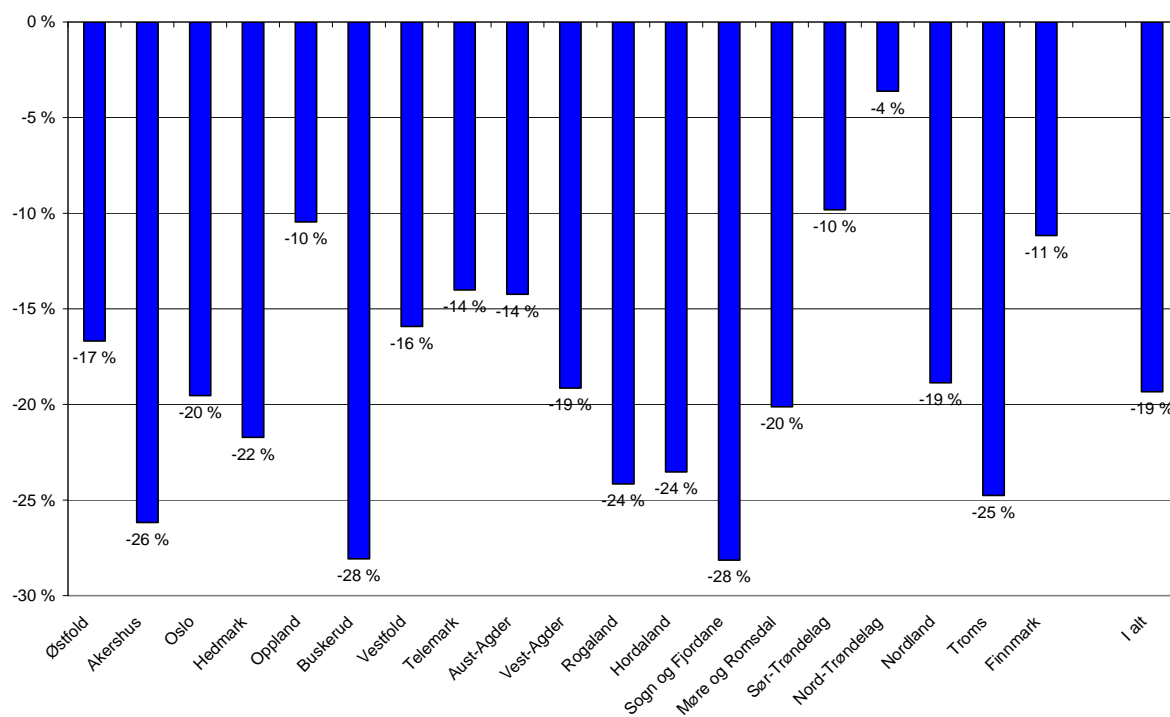
Undervisning er blant yrkesgruppene med lavest arbeidsledighet. Det siste året har arbeidsledigheten gått ned med 22 prosent, og størst har nedgangen vært for grunnskolelærere (-25 %). Samtidig som arbeidsledigheten innen undervisning er svært lav er fortsatt tilgangen på ledige stillinger høy, og i vekst.

Færre arbeidsledige i alle fylker

Arbeidsledigheten går ned i samtlige fylker sammenlignet med februar i fjor. Størst har nedgangen vært i Buskerud og Sogn og Fjordane (-27 %).

Arbeidsledigheten er nå lavest i Rogaland og Sogn og Fjordane (1,1 %) og Akershus (1,2 %). Høyest arbeidsledighet er det i Finnmark (3,3 %) og Nordland (2,3 %).

Figur 5: Prosentvis endring i arbeidsledigheten etter fylke. Februar 2007-februar 2008.

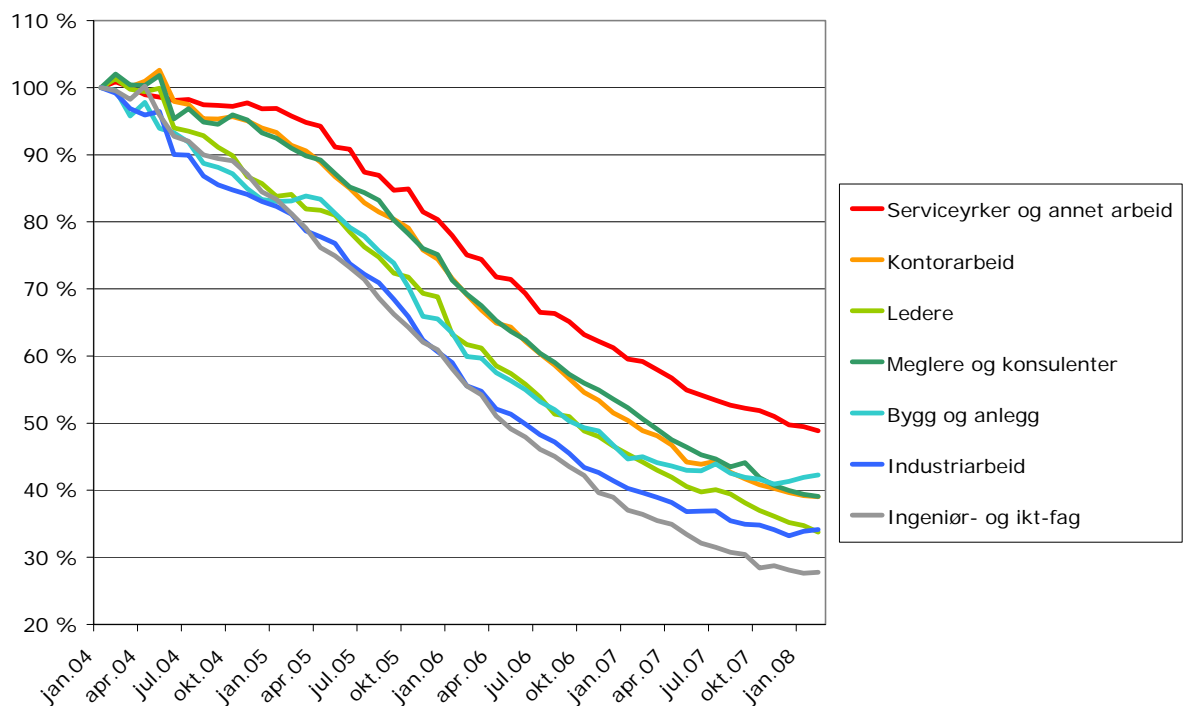
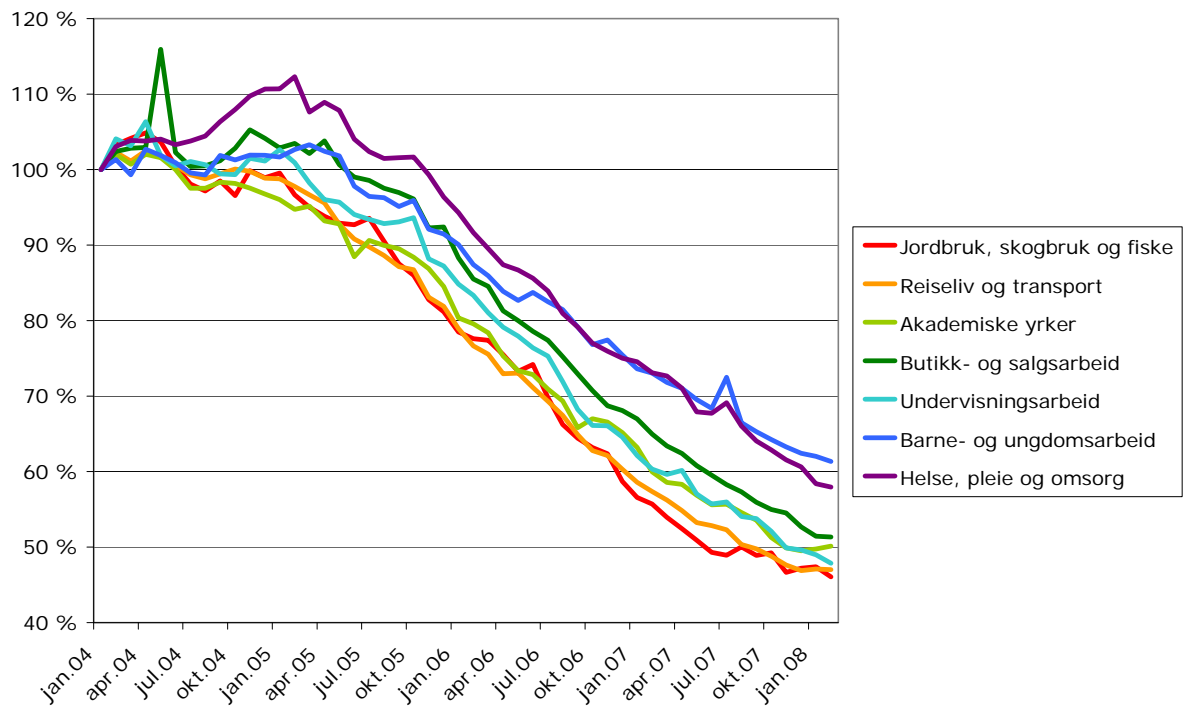
Kilde: NAV

Spesielle forhold ved månedsoppdateringen

Det er ingen kjente spesielle forhold som påvirker månedstallene for arbeidsmarkedet i februar.

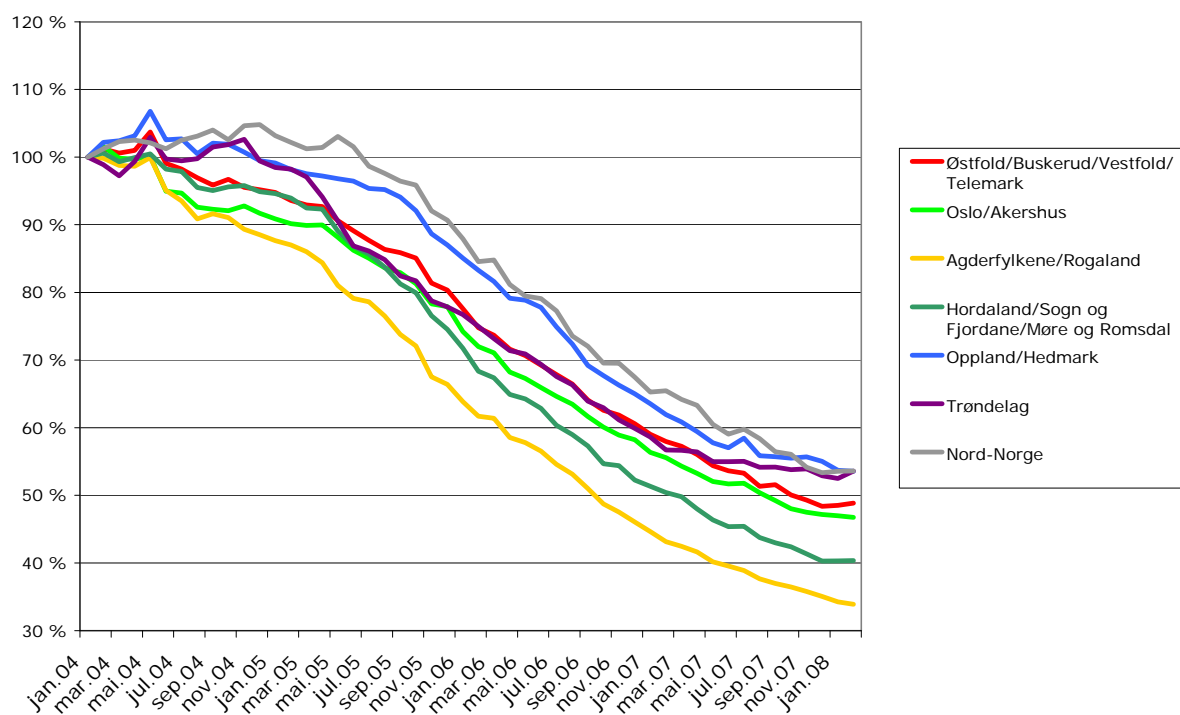
Figurvedlegg

Figur 6 og 7: Utviklingen i summen av registrerte arbeidsløse og ordinære tiltaksdeltakere innenfor yrkesgrupper (yrkesbakgrunn). Januar 2004 – februar 2008. Januar 2004 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV

Figur 8: Utviklingen i summen av registrerte arbeidslause og ordinære tiltaksdeltakere i regioner. Januar 2004 – februar 2008. Januar 2004 = 100. Sesongkorrigerte tall.

Kilde: NAV